

‘Het is eigenlijk beledigend, steeds maar excuses aanbieden’

Posted on 24 september 2022 by Redactie

‘Het is politiek misschien handig’, zegt schrijfster en historica Daniela Hooghiemstra, ‘maar historisch gezien bijna beledigend om voor de slavernij excuses aan te willen bieden aan Suriname’. In die zin begrijpt ze niets van de historicus Mark Rutte. ‘Excuses aanbieden kan alleen als je zelf verantwoordelijkheid hebt gedragen. En wie ze aanbiedt moet het ook echt voelen. Nu lijkt het er meer op dat je je er van af maakt. Maar mijn grootste bezwaar is dat het zo leeg is.’

Hooghiemstra verbaast zich in gesprek met Pim van Galen over de actuele hausse aan excuses en spreekt van ‘de zelffelicitering van de witte man’. De excuses aan Indonesië door koning Willem-Alexander voor het Nederlandse geweld ten tijde van de politiole acties (1946-1949) schoten volgens haar in die zin ook hun doel voorbij. ‘Wij hebben dan wel een soort schuldcultuur, maar in de Indonesische schaamtecultuur wordt helemaal niet begrepen dat je je excuses aanbiedt. Als je al schuldig bent ga je dat zeker niet erkennen.’

Het interview van Pim van Galen met Daniela Hooghiemstra is te zien en te beluisteren als **video** en wel [HIER](#). De **podcast** van het gesprek treft u [HIER](#) aan.

Daniela Hooghiemstra publiceerde recentelijk een bundel columns en essays ('Kan het wat zachter'), waarin ze zich onder meer keert tegen de actuele Nederlandse neiging om alles te moraliseren, maar je nergens in te verdiepen. 'Je hoeft maar één woord te zeggen, of je wordt al in een hoekje geplaatst om je te kunnen afserven. Het is op het hysterische af.'

Haar boek gaat ook over het thema van de vrijheid en hoe die nu beleefd wordt, over egocentrisme en 'de grenzeloze mens'. 'Het is een beetje tegengevallen, hoe goed we met vrijheid kunnen omgaan. Wie zelf wat vindt, vindt meteen dat het hele land dat moet vinden. En wat voor jou geldt, moet voor iedereen gelden.'

Ze noemt het voorbeeld van de 'genderneutrale toiletten'. 'Op een half procent van de bevolking na was Nederland daar niet mee bezig. Maar die halve procent wist af te dwingen dat je ze nu her en der aantreft. Het is kennelijk moeilijk daar tegenwicht aan te bieden.'

Hooghiemstra is nu bezig met een publicatie over de aantrekkingskracht van fascisme en nationaalsocialisme op enkele bekende Nederlandse personen in de jaren dertig. Ze heeft het idee dat die geschiedenis volledig weggestopt is, omdat niet alleen de betrokkenen in die dagen fout waren, maar het nog steeds als fout wordt gezien als je zelfs maar interesse hebt voor hun beweegredenen.

Het koningshuis

Hooghiemstra schreef verschillende boeken over de geschiedenis van de Nederlandse monarchie. Met een schuin oog naar de Britse euforie rond het overlijden van koningin Elizabeth stelt ze dat de populariteit van het instituut zo maar weer voorbij kan zijn. Elizabeth werd een kwart eeuw geleden nog gehaat, omdat ze zich aanvankelijk gevoelloos toonde na de dood van prinses Diana.

Toch sluit ze niet uit dat er zich bij het overlijden van voormalig koningin Beatrix te zijner tijd soortgelijke taferelen kunnen voordoen als nu met Elizabeth, al was het maar omdat een lang regerende vorstin ook staat voor een lange tijd in onze persoonlijke geschiedenissen. Dat neemt niet weg dat ze de koning van nu, Willem-Alexander, in zekere zin meelijwekkend vindt, omdat die minder vrijheid heeft,

terwijl de bevolking zich juist ontworsteld heeft aan de onvrijheid van klasse, stand en zuil. En: 'Uiteindelijk is het toch een belachelijk instituut'.

Daniela Hooghiemstra, 'Kan het misschien wat zachter? Over de dictatuur van de zelfexpressie'. 204 pagina's, 20 euro. Uitgeverij Balans.

De **video's** van Wynia's Week TV vindt u [HIER](#)

De **podcasts** van Wynia's podcasts vindt u [HIER](#)

WYNIA'S WEEK

Wynia's Week verschijnt 104 keer per jaar en wordt volledig mogelijk gemaakt door de donateurs. U bent nog geen donateur? U kunt zich [HIER](#) aanmelden.
Hartelijk dank!